

Brussel, 11 juni 2026
(OR. en)

7468/26

Interinstitutionele dossiers:

2025/0234 (NLE)
2025/0237 (COD)
2025/0241 (COD)

AGRI 199
AGRIFIN 81
FIN 433
CADREFIN 246
CODEC 1035
ENV 579
FORETS 85

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027: flexibiliteit, subsidiariteit en
gemeenschappelijke EU-doelstellingen
– *Oriënterend debat*

De bijlage bij deze nota bevat de achtergrondnota van het voorzitterschap en oriënterende vragen voor de zitting van de Raad (Landbouw en Visserij) op 22 en 23 juni 2026.

Over de hervorming van het GLB voor de periode na 2027 wordt onderhandeld tegen de achtergrond van grote economische, ecologische en geopolitieke uitdagingen voor de Europese landbouw. Landbouwers worden geconfronteerd met toenemende marktvolatiliteit, klimaatgerelateerde risico's en druk op hun inkomen. De Europese landbouw moet concurrerend blijven en tegelijkertijd bijdragen aan de doelstellingen op het gebied van milieu, klimaat en voedselzekerheid en toekomstbestendig blijven door nieuwe technologieën en innovatie te integreren en strategieën voor generatievernieuwing uit te voeren. De lidstaten erkennen deze uitdagingen en dringen voor de periode na 2027 aan op een doelmatiger GLB: het moet eenvoudiger, flexibeler en evenrediger worden en beter worden afgestemd op de nationale en regionale realiteit.

De voorstellen voor het GLB en de GMO voor de periode na 2027 gaan uit van het beginsel dat het GLB gemeenschappelijk beleid van de Unie moet blijven, waarbij de lidstaten wel meer verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht moeten krijgen voor de wijze waarop zij de gemeenschappelijke doelstellingen verwezenlijken. In de voorstellen wordt GLB-steun geïntegreerd in plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRPP's), met als doel de flexibiliteit te vergroten en de lidstaten in staat te stellen interventies te ontwerpen die aansluiten bij hun specifieke behoeften, met behoud van sturing en coördinatie op Unieniveau waar nodig.

Tegen deze achtergrond heeft het voorzitterschap getracht de politieke vraag naar meer flexibiliteit, subsidiariteit en vereenvoudiging te vertalen in concrete wijzigingen van de voorstellen voor zowel het GLB als de GMO. Bij zijn werkzaamheden inzake zowel het toekomstige GLB-kader als de GMO-verordening heeft het voorzitterschap zich laten leiden door dezelfde politieke doelstelling: het opbouwen van een eerlijke, concurrerende, veerkrachtige en toekomstbestendige landbouwsector, met behoud van het gemeenschappelijke karakter van het GLB en de integriteit van de interne markt.

Deze aanpak komt tot uiting in de werkzaamheden met betrekking tot de nationale GLB-aanbevelingen, die niet-bindend blijven en bedoeld zijn om de lidstaten te helpen de belangrijkste uitdagingen op het gebied van landbouw en plattelandsgebieden aan te pakken en op die manier voor het GLB relevante specifieke doelstellingen te verwezenlijken.

Een cruciaal element van deze werkzaamheden is dat GLB-specifieke bepalingen uit het bredere NRPP-kader zijn overgenomen in de voorstellen voor het GLB en de GMO, teneinde de coherentie, leesbaarheid en operationele duidelijkheid van de juridische architectuur van het GLB voor de periode na 2027 te versterken. Hoewel het toekomstige GLB zal worden uitgevoerd in het kader van de bredere NRPP-architectuur, heeft het voorzitterschap getracht om bepalingen die specifiek zijn voor de voorstellen inzake het GLB en de GMO en die nodig zijn voor de goede werking ervan, in deze voorstellen tot uiting te brengen. Dit zorgt ervoor dat de flexibiliteit die aan de lidstaten wordt geboden, bijvoorbeeld om bepaalde elementen in te vullen, gerichte steun te verlenen en interventies te ontwerpen die aansluiten bij de nationale en regionale realiteit, wordt uitgeoefend binnen een duidelijk GLB- en GMO-kader, en in overeenstemming blijft met het nieuwe geïntegreerde uitvoeringsmodel.

Wat de definitie van landbouwer betreft, heeft het voorzitterschap ernaar gestreefd de continuïteit en de rechtszekerheid te behouden en tegelijkertijd weg te blijven van een al te rigide Uniedefinitie die de diversiteit van de landbouwmodellen in de lidstaten geen recht zou doen.

Een aantal verplichte interventies en maatregelen is op verzoek van de lidstaten facultatief gemaakt, maar de lidstaten kunnen wel blijven bepalen welke van die opties het best kan bijdragen tot de verwezenlijking van gemeenschappelijke Europese doelstellingen en hoe dit moet gebeuren. Bij het aanbrengen van deze wijzigingen is rekening gehouden met de doelstelling om de beleidsambitie hoog te houden. In sommige gevallen is de omzetting van verplichte acties in facultatieve acties vergezeld gegaan van aanvullende bepalingen die de ambitie van de verordening verder versterken, maar dan op een wijze die de nodige flexibiliteit biedt om in te spelen op de specifieke behoeften en omstandigheden van de lidstaten.

De wijzigingen van het voorzitterschap hebben ook tot doel de subsidiariteit en flexibiliteit met betrekking tot inkomenssteun te versterken door het mogelijk te maken de areaalgebonden inkomenssteun te richten op de meest behoeftige landbouwers (waarbij het de lidstaten zijn die bepalen wie daaronder valt), en tegelijkertijd de verplichte hogere inkomenssteun voor jonge landbouwers te waarborgen en zo de steun voor generatievernieuwing te versterken.

Een ander element dat generatievernieuwing moet bevorderen, zijn de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de steun die landbouwers bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd ontvangen. In plaats van een uitsluitingsbenadering te volgen, heeft het voorzitterschap een alternatief onderzocht dat voorziet in opties voor de opvolging in landbouwbedrijven. De voorgestelde tekst moet de toegang tot land en de overdracht van het beheer van landbouwbedrijven te ondersteunen, met inachtneming van de diversiteit van de nationale pensioenstelsels, landbouwbedrijfsstructuren en opvolgingspraktijken.

Dezelfde logica is gevolgd voor het rentmeesterschap van landbouwbedrijven. Het voorzitterschap handhaaft een gemeenschappelijke basis van uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen en beschermingspraktijken, maar biedt de lidstaten de flexibiliteit om beschermingspraktijken op nationaal of regionaal niveau vast te stellen, rekening houdend met specifieke geografische, klimatologische en productiegerelateerde kenmerken. De tekst voorziet ook in flexibiliteit door middel van vrijstellingen en in een evenredigheidsbenadering voor kleine landbouwers. Dit moet ervoor zorgen dat het systeem geloofwaardig blijft vanuit milieuoogpunt en tegelijkertijd evenrediger en werkbaarder is voor landbouwers en overheden.

Het voorzitterschap heeft in zijn werkzaamheden getracht de lidstaten meer ruimte te geven om interventies toe te snijden op hun behoeften, met name voor inkomenssteun, agromilieu- en klimaatacties en de EU-schoolregeling. De lidstaten krijgen ook flexibiliteit met betrekking tot de sectoren waarvoor zij sectorale interventies kunnen ontwerpen, zoals de nieuwe sector eiwithoudende gewassen, vlas of hennep. De werkzaamheden van het voorzitterschap hebben verduidelijkt dat sectorale interventies gericht moeten zijn op een gediversifieerde en evenwichtige bijdrage aan de betreffende GLB-specifieke doelstellingen, zodat de marktgerichtheid van het beleid behouden blijft.

Dit evenwicht komt daarom ook tot uiting in de werkzaamheden van het voorzitterschap met betrekking tot de GMO, waar de noodzaak om het concurrentievermogen en de veerkracht van de landbouw van de Unie te versterken en de voedselzekerheid te waarborgen noopt tot zowel gemeenschappelijke regels als gerichte flexibiliteit. In specifieke sectoren hebben de wijzigingen van het voorzitterschap tot doel een duidelijker Uniekader te integreren met ruimte voor specifieke nationale, sectorale of territoriale kenmerken: wat hennep betreft, door de regels voor de productie en het in de handel brengen te verduidelijken en tegelijkertijd waarborgen voor de lidstaten met betrekking tot de uitvoering en controles van die regels in te voeren en te bevestigen dat zij aspecten van het eindgebruik kunnen reguleren overeenkomstig het recht van de Unie; wat eiwithoudende gewassen betreft, door een afzonderlijke sector op te zetten en overgangsregels voor de erkenning van deze gewassen vast te stellen, teneinde de ontwikkeling van waardeketens voor eiwitten te ondersteunen zonder bestaande organisaties te verstoren; en wat suiker betreft, door een gemeenschappelijk contractueel kader te handhaven en dit aan te passen aan de realiteit van zowel de suikerbieten- als de suikerrietproductie.

Dezelfde aanpak ligt ten grondslag aan de werkzaamheden inzake de beschikbaarheid van voorraden, waarbij het voorzitterschap heeft getracht de coördinatie, paraatheid en informatie-uitwisseling van de Unie te versterken in tijden van noodsituaties of ernstige crises, en tegelijkertijd de lidstaten de ruimte te blijven geven om nationale maatregelen, bevoegde autoriteiten en reserves in te richten naargelang van hun specifieke omstandigheden.

Het voorzitterschap is van oordeel dat er aanzienlijke vooruitgang is geboekt in de richting van een evenwichtige aanpak. Er is vooruitgang geboekt met een aantal politiek belangrijke elementen. De tot dusver besproken wijzigingen zijn bedoeld om tegemoet te komen aan de verzoeken van de lidstaten om flexibiliteit, subsidiariteit en vereenvoudiging, waarbij het GLB als gemeenschappelijk beleid van de Unie wordt gehandhaafd en ervoor wordt gezorgd dat de essentiële GLB-specifieke regels binnen de nieuwe NRPP-architectuur coherent en zichtbaar blijven.

Verdere politieke sturing is niettemin nodig om de werkzaamheden van de Raad te consolideren. De delegaties wordt derhalve verzocht de volgende vragen te beantwoorden:

Het voorzitterschap heeft getracht het juiste evenwicht te vinden tussen drie doelstellingen: een duidelijker en coherenter rechtskader, meer flexibiliteit voor de lidstaten, en behoud van gedeelde doelstellingen van de Unie. Bent u van mening dat de tekst van het voorzitterschap deze doelstellingen verwezenlijkt? Welke delen moeten verder worden ontwikkeld?
